

wiadomości

Nr 1-6
(31-36)
Czerwiec
1989r.

Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Łomżyńskiej
Z M I A N Y

DCXXVI ZJAZD WYCHOWANKÓW

DO REDAKCJI

Po długiej przerwie, w nowym składzie redakcyjnym, wznawiamy wydawanie "Wiadomości TPZŁ".

Mamy nadzieję, że z każdym numerem będziemy stawali się pismem ciekawszym - tymczasem jednak prosimy jeszcze o wyrozumiałość, a regularność ukazywania się będzie naszą zasadą.

Numer 1-6/89 to numer "zjazdowy", a więc przeważająca część artykułów dotyczy właśnie tego tematu, jak również spraw związanych z działalnością naszego Towarzystwa.

Oprócz tego piszemy o sprawach ważnych dla Łomży - ustanowienie herbu miasta, decyzje w sprawie zmiany nazw ulic, renowacja Parku Miejskiego. Zamieszczamy również przekrój tematyki posiedzeń MRi w Łomży.

Mamy nadzieję, że każdy odbiorca naszego pisma znajdzie w nim artykuł, który go zainteresuje.

Żyjemy z nadzieją, może wciąż z odrobiną nieufności i niedowierzania że one nadchodzą. Lecz nieubłagalnie biegnący czas potwierdza to wciąż powolne ale realne spełnianie się długiego bo 40 - letniego snu...

Tym numerem rozpoczynamy nową edycję "Wiadomości TPZŁ" pod nową redakcją przy współudziale nowego Zarządu Oddziału Łomżyńskiego, a więc powiew zmian dotarł także do nas. Dziękujemy naszym poprzednikom za ich wkład i pracę - ale przecież dalej na nich liczymy.

Cdy oddamy numer do druku będą znane już wyniki wyborów, tych pierwszych po wojnie choć częściowo demokratycznych. Od wyników tych Zmian zależy też los naszej Małej Ojczyzny - Ziemi Łomżyńskiej. Życzymy więc powodzenia tym wszystkim którzy swoją przyszłą działalnością mogą doprowadzić nasz Kraj do pełnej i prawdziwej demokracji i dalej do gospodarczego rozkwitu i pełnego poszanowania wszystkich praw osoby ludzkiej. Naszą intencją jest by w przyszłych wyborach do parlamentu - już całkowicie demokratycznych nasze Towarzystwo także wzięło czynny udział wystawiając swojego reprezentanta.

A dziś zapraszamy wszystkie Koleżanki i Kolegów, wszystkich którym droga jest nasza piękna Łomżyńska Ziemia do czynnej współpracy z nowym Zarządem Oddziału Łomżyńskiego i Redakcją "Wiadomości TPZŁ". To będzie nasz wkład do trudu przemian i demokratyzacji kraju.

Prezes ZO TPZŁ w Łomży
Marek Przeździecki

Drodzy czytelnicy

Jako Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Łomżyńskiej chcemy na nowo wrócić do tematu naszego Parku Miejskiego przy ul. Wojska Polskiego.

Sprawa jest o tyle ważna, iż obecnie jest w fazie realizacji projekt jego rewaloryzacji.

Park Miejski został założony w 1842 roku i funkcjonuje do dzisiaj, ma zatem już 147 lat. Od 1985 roku jest wpisany na listę Ogrodów 4abytkowych.

W latach międzywojennych Park stanowił jedną z głównych atrakcji mieszkańców Łomży i okolic. Był miejscem spotkań, spacerów, koncertów orkiestry kameralnej a także szeregu innych imprez.

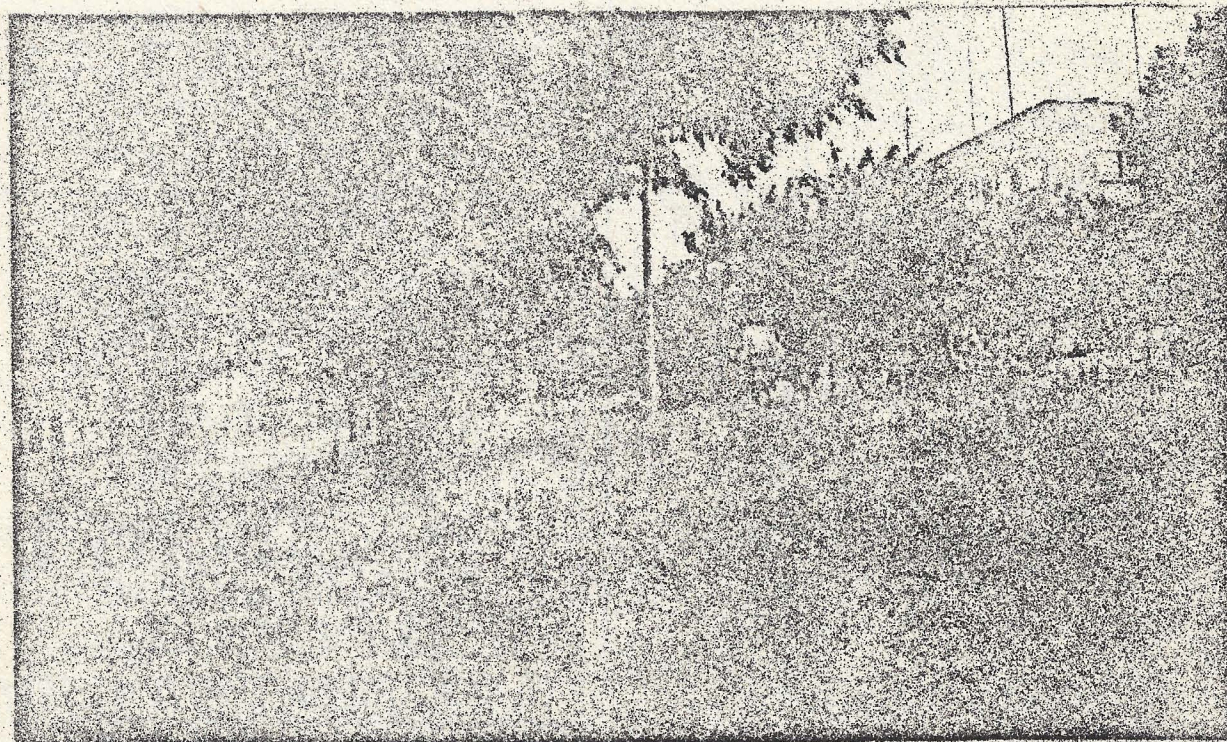
Obecnie z czasów minionej świetności nie pozostało prawie nic.

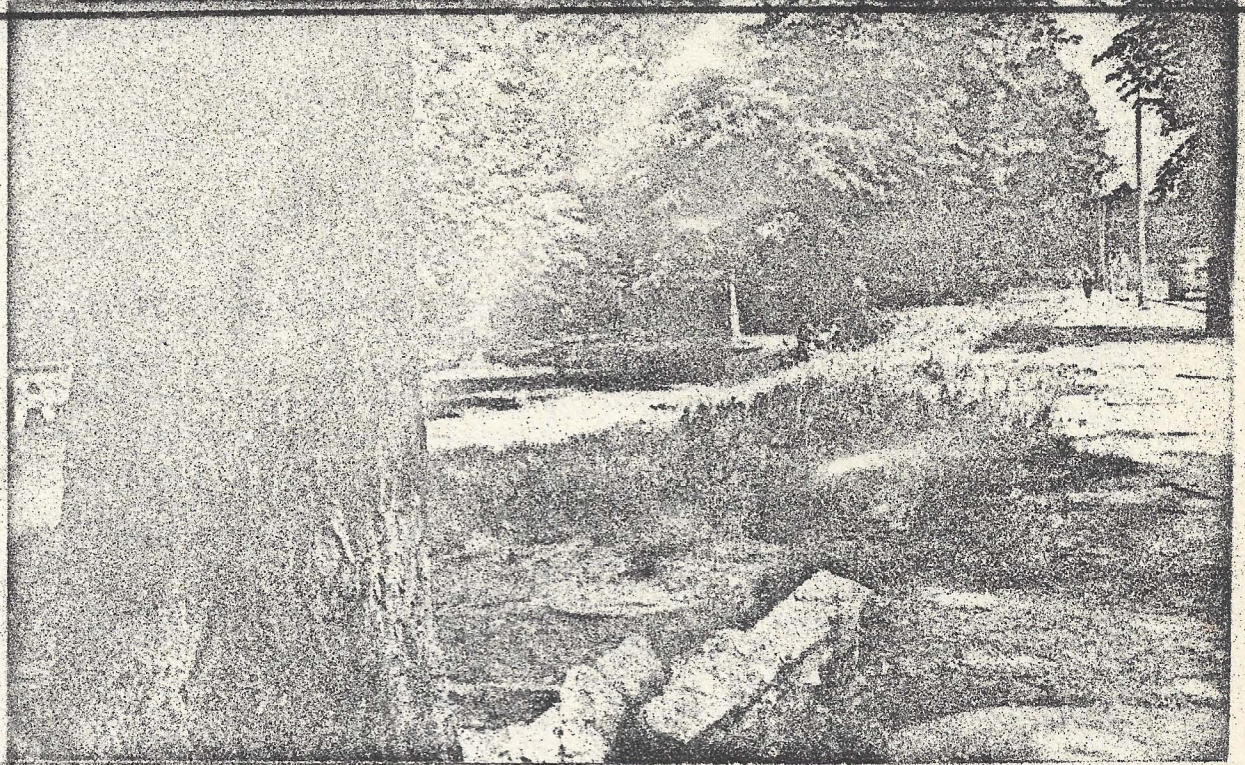
Zniknęło piękne ogrodzenie, zewastowano drzewostan, wyasfaltowano alejki, które stanowią jedynie formę uliczek do przejścia "na skróty" przez park, a nawet wykonywane były w nim wykopy wzdłuż ul. Wojska Polskiego celem przeprowadzenia kanału ciepłowniczego.

Zajęliśmy stanowisko, aby przywrócić wystrój i układ parku z okresu międzywojennego, a mianowicie:

- wykonać nawierzchnię alejek jako żwirową,
- ustawić ławki parkowe typu ujazdowskiego,

OBYWATELE, WYJMI

WJMY PORTFELE !!!

- zachować całkowicie istniejący główny układ alejek i zieleni wzbogacając dekorację roślinną / parter kwiatowy/,
- ogrodzenie - słupki i cokół wykonane z cegły czerwonej, przęsła, brama główna i furtki zgodnie z materiałami archiwalnymi / przewidujemy zamykanie parku na noc/,
- oświetlenie - zgodnie z przyjętą koncepcją plus doświetlenie furtek bocznych i okolic podium,
- węzeł sanitarny - zostanie zlokalizowany w bezpośrednim sąsiedztwie Zakładu Zieleni Miejskiej od ul. Nowogrodzkiej.

Ponieważ zakres robót przewidzianych do wykonania w związku z modernizacją Parku pociągnie za sobą wysokie koszty, planujemy utworzenie Fundacji jako pomoc w dofinansowaniu i wsparcia dla naszej inicjatywy. Z chwilą załatwienia spraw formalno - prawnych Fundacji wystąpimy z oficjalnym apelem do wszystkich mieszkańców naszego miasta, a także miłośników Łomży rozproszonych w kraju i za granicą.

O postępie prac projektowych a także innych szczegółach będziemy Państwa informować w kolejnych numerach "Wiadomości TPZŁ".

Jan Mieczkowski

• wiadomości TPZŁ •

Z DZIAŁALNOŚCI TPZŁ

W związku z upływem trzyletniej kadencji władz Oddziałów TPZŁ odbyły się Walne Zgromadzenia Członków, które wybrały nowe władze oraz delegatów na Walny Zjazd Delegatów. Będzie on obradował dnia 23 czerwca br.

ODDZIAŁ KOSZALIN - 17.09.1988r.

W skład Zarządu weszli:
Elżbieta Niechciał - Prezes
Jerzy Szymański - Wiceprezes
Jadwiga Minasiewicz - Sekretarz
Teresa Littéyer - Skarbnik

ODDZIAŁ KRAKÓW - 25.06.1988 r.

W skład Zarządu weszli:
Ewa Chętnik-Donatowicz - Prezes
Maria Zarzycka - Sekretarz
Janusz Kobosko - Skarbnik

ODDZIAŁ BIAŁYSTOK - 11.02.1989r

W skład Zarządu weszli:
Józef Gędzielewski - Prezes
Anna Babyda - Wiceprezes
Andrzej Domasiewicz - Sekretarz
Janina Domasiewicz - Skarbnik

ODDZIAŁ WARSZAWA - 18.02.1989r.

W skład Zarządu weszli:
Janusz Dziarski - Prezes
Stanisław Kalinowski - Wiceprezes
Bohdan Karwasiński - Wiceprezes
Anna Ostrowska - Sekretarz/
Zofia Chętnik - Skarbnik

ODDZIAŁ GDAŃSK - 4.04.1989 r.

W skład Zarządu weszli:
Tadeusz Butler - Prezes
Janina Liss - Wiceprezes
Halina Bajurska - Sekretarz
Antonina Organkiewicz - Skarbnik

ODDZIAŁ ZAMBRÓW - 5.04.1989 r.

W skład Zarządu weszli:
Janina Pęska - Prezes
Franciszek Tarnowski - Wiceprezes
Władysław Perkowski - Sekretarz
Barbara Starczak - Skarbnik

ODDZIAŁ ŁÓDŹ - 11.04.1989 r.

W skład Zarządu weszli:
Marta Gryczyńska - Prezes
Adam Modzelewski - Wiceprezes
Jadwiga Pogonowska - Sekretarz
Józef Bućkowski - Skarbnik

ODDZIAŁ ŁÓMŻA - 14.04.1989 r.

W skład Zarządu weszli:
Marek Przeździecki - Prezes
Danuta Biedrzycka - Wiceprezes
Antoni Śliwecki - Wiceprezes
Eugenia Ogródnik - Sekretarz
Janina Cwalińska - Skarbnik

ODDZIAŁ OLSZTYN - 4.05.1989 r.

W skład Zarządu weszli:
Michał Skrodzki - Prezes
Henryk Piaścik - Wiceprezes
Krystyna Koziełko-Poklewska - Sekretarz

Halina Jaczewska - Skarbnik

ODDZIAŁ NOWOGRÓD - 11.06.1989r.

W skład Zarządu weszli:
Elżbieta Chmielewska - Prezes
Edward Żebrowski - Wiceprezes
Stanisław Tyszka - Sekretarz
Witold Kurowski - Skarbnik

FIRMA "HOB0"

poleca bogaty wyrób:

- namiotów
- przedsióneków do przyczep kempingowych
- pokrowców itp.

Łomża, Pl. Żeglickiego 1
/ Stary Rynek /

tel. 30-16

ZAPRASZAMY DO SKLEPU I FIRMY

= TERRAZYT =

Zakład Produkcji
Tynków i Okładzin
Szlachetnych

Łomża, ul. Spokojna 210

tel. 65-65
41-41

telex
852222

poleca do sprzedaży:

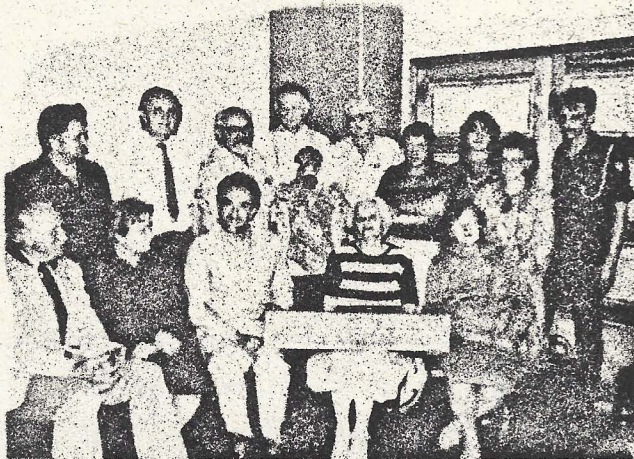
- kolorowe tynki szlachetne "terrazyt"
- kolorowe płytki elewacyjne szeroka gama kolorów

- ZAPRASZAMY -

• wiadomości TPZŁ •

A K T U A L N O Ś C I TPZŁ Jednym zdaniem

- 16.03.1989r. - Oddział Łomżyński zorganizował spotkanie z wiceprezydentem E. Matejkowskim i architektem miejskim A. Pietrzakiem na temat zagospodarowania Osiedla "Północ" w Łomży.
- 20.03.1989r. - zostało powołane Koło TPZŁ przy Urzędzie Wojewódzkim w Łomży z następującym Zarządem: Tadeusz Babiak - prezes, Leon Wagner - wiceprezes, Krzysztof Koluśniewski - sekretarz, Marek Mazewski - skarbnik.
- 30.03.1989r. - zostało powołane Koło TPZŁ przy Państwowym Zakładzie Ubezpieczeń w Łomży z następującym Zarządem: Witold Godlewski - prezes, Edward Sokółowski - wiceprezes, Helena Wińska - sekretarz, Wiesława Sak - skarbnik.
- 21.04.1989r. - delegacja TPZŁ brała udział w uroczystości odsłonięcia obelisku ku czci pomordowanych w okresie II wojny światowej w Lesie Giełczyńskim.
- 29.04.1989r. - Oddział Łomżyński wspólnie z Oddziałem Nowogrodzkim zorganizował dla swoich członków wieczornicę w Skansenie Kurpiowskim w Nowogrodzie.
- 9.05.1989 r. - delegacja TPZŁ brała udział w uroczystości wmurowania aktu erekcyjnego pod budowę Domu Weterana Walki i Pracy w Łomży.

20.05.1989r. - po raz ostatni w bieżącej kadencji obradował Zarząd Główny TPZŁ.

- 21.05.1989r. - z okazji "Dnia Strażaka" odbył się w Łomży I Zlot Harcerskich i Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych powiązany z uroczystościami odsłonięcia tablicy / autorstwa Henryka Karwowskiego - drużynowego 36 Łomżyńskiej Harcerskiej Drużyny Pożarniczej / w ścianie remizy OSP przy Pl. Niepodległości, upamiętniającej ponad wiekową działalność łomżyńskiej OSP.
- 24.05.1989r. - na uroczystości obchodów Dnia Działacza Kultury w Rajgrodzie, prezes ZG TPZŁ Marian Mieszkowski odebrał przyznany dla TPZŁ dyplom i medal imienia Adama Chętnika.
- 26-31.05.1989r. - poznanie i uczczenie miejsc męczeństwa narodu polskiego, dalsze poznanie Kurpiowszczyzny i kultury ludowej tego regionu oraz integracja młodego środowiska turystycznego było celem XIII Kurpiowskiego Rajdu Zwycięstwa, zakończonego w Nowogrodzie, gdzie ponad 700 zuchów, harcerzy i instruktorów ZHP przemierzyło VII tras.
- 29-31.05.1989r. - w ramach XIII Kurpiowskiego Rajdu Zwycięstwa odbył się VI Zlot Harcerzy Weteranów Ziemi Łomżyńskiej, w którym udział wzięło 14 Harcerzy Weteranów.

S K L E P " U S T E F A N I A "

po l e c a

najnowsze modele i wzory :

- ubiorów damskich i męskich
- obuwia
- galanterii
- innej odzieży sportowej i młodzieżowej krajowej i zagranicznej

Łomża, ul. Rzemieślnicza 11 "B"

w godz. 10.00 - 18.00

ZAWSZE DO USŁUG

Władości TPZŁ.

PROGRAM

VIII ZJAZDU

Wychowanków i Nauczycieli Szkół Ziemi Łomżyńskiej,
w tym Zjazdu Wychowanków Szkoły Drzewnej z okazji
70 - lecia powstania

24 czerwca 1989 r.

- 10.00-11.00
- zbiórka "uroczysty dzwonek" w Parku Ludowym - obok Zespołu Szkół Drzewnych,
- uroczyste otwarcie Zjazdu
- odsłonięcie tablicy pamiątkowej ku czci Henryka Mejera,
- złożenie kwiatów
- 11.00-13.00
- spotkania uczestników Zjazdu w swoich szkołach z Radą Pedagogiczną i uczniami
- 13.00-15.00
- przerwa obiadowa
- 15.00-17.00
- spotkanie w sali konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego, okolicznościowe wystąpienie przedstawiciela TPZŁ,
- wystąpienia uczestników Zjazdu,
- ustalenia Zjazdu,
- koncert 75 lat Harcerstwa Łomżyńskiego
- 17.00-18.00
- złożenie kwiatów na grobach nauczycieli na cmentarzu łomżyńskim,

PODZIĘKOWANIE

Kolegium Redakcyjne składa Koleździe Tadeuszowi DUBO wyrazy uznania i serdeczne podziękowanie za dotychczasowy wkład pracy w działalność społeczną w naszym Towarzystwie, a szczególnie zainicjowanie wznowienia i prowadzenie działalności wydawniczej przez okres 6 lat.

Życzymy dalszych sukcesów w pracy zawodowej i społecznej, zdrowia, pomysłowości i zapraszamy do dalszej współpracy.

- przemarsz ulicami miasta na Pl. Kościuszki,
- złożenie kwiatów / Leon Kalinowa, 33 pp, tablica Wychowanków i Nauczycieli, obelisk Kościuszki/,
- odsłonięcie tablicy pamiątkowej w gmachu WSP,
- przejazd autokarami do "asku Jednaczewskiego
- 18.00-20.00
- festyn /"majówka"/ w Łasku Jednaczewskim,
- zabawy rekreacyjne,
- zabawa taneczna,
- ognisko,
- grochówka

25 czerwca 1989 r.

- 9.00
- Zbiórka na Pl. Sienkiewicza Do wyboru
- Msza polowa ku czci pomordowanych w okresie II wojny światowej w Jeziorku
- zwiedzanie Łomży z przewodnikiem.

~~KOMITET ZJAZDOWY~~

25 czerwca 1989 r. o godz. 10.00 w Kościele p.w. N M P w Wygodzie zostanie odprawiona MSZA ŚWIĘTA w intencji bohaterów żołnierskich 71 p.p. Armii Krajowej poległych 23 czerwca 1944 r. w bitwie stoczonej z niemieckim najeźdźcą w lasach Giełczyna, Czerwonego Boru i Pniewa.
Towarzysze broni.

WIDAWCA:
Zarząd Oddziału
TPZŁ w Łomży
ADRES REDAKCJI:
Łomża, ul. Armii
Czerwonej 22
REDAGUJE:
Z e s p ó ł

Druk:

Nr w. 06/7/12/89T-9

Nakład 500 egz.

ŁOMŻYŃSKIE

AKTUALNOŚCI

- Od grudnia ubiegłego roku Miejska Rada Narodowa w Łomży pracuje nad problemem przywrócenia dawnego brzmienia niektórym ulicom i placom Starówki Łomżyńskiej. W tej sprawie wypowiedziało się wiele instytucji i osób. Uchwała ostatecznie regulująca tę kwestię zostanie podjęta na najbliższej, czerwcowej Sesji Rady.
- W przyszłości Łomża będzie czerpała wodę z rejonu Podgórze i Giełczyna, tam bowiem stwierdzono jej dostateczne zasoby dla rozwijającego się miasta. Zakończenie budowy ujęcia wody i wodociągu planuje się na rok 1993.
- W tym roku zakończą się prace porządkowe na starszym cmentarzu żydowskim na Placu Zielonym. Ten, do tej pory "dziki wertep" będzie jednym z urokliwszych zakątków Starówki i stanie się z pewnością celem niedzielnych spacerów łomżyniaków. Niestety wandale nie czekając końca prac porządkowych już rozpoczęli swe niszczyielskie dzieło, niektóre z macew są przewrócone i poobijane.
- Część terenów po lewej stronie Grobli Jednaczewskiej po ich zmeliorowaniu zostanie przeznaczona na ogródki działkowe dla mieszkańców miasta.
- Po doprowadzeniu ciepła do Starego Rynku, co ma nastąpić jeszcze w tym roku odżyje zmodernizowana hala targowa. Miasto wzbogaci się o dodatkowe lokale handlowe i usługowe.
- Rozwijający się łomżyński Oddział Zamiejscowy Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Olsztynie stopniowo przejmuje kolejne pomieszczenia budynku dawnego Liceum Pedagogicznego. Władze miejskie zmuszone były

przekazać na okres dwóch lat budynek przedszkola Nr 14 przy ul. Rybaki, na potrzeby Technikum Budowlanego mającego obecnie wielkie kłopoty lokalowe. W tym okresie ma się zakończyć rozbudowa budynku byłej szkoły nr 1 który będzie siedzibą Technikum.

- W roku 1988 otwarto w Łomży nową księgarnię przy ul. Małachowskiego.
- W przyszłym roku planuje się oddać do użytku budynek Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej przy ul. 1 Maja.
- Nowy amfiteatr i boiska sportowe powstaną przy zagospodarowywaniu byłej strzelnicy wojskowej przy ul. Małachowskiego.
- Zakończono nareszcie budowę basenu przy Liceum Ogólnokształcącym.
- Prezydent Miasta Łomży Gilbert Okulicz-Kozaryn prawie jednogłośnie uzyskał absolutorium udzielone przez Miejską Radę Narodową po uprzednim przyjęciu sprawozdania z wykonania Miejskiego Planu Rocznego i Budżetu za rok 1988.
- Piłkarze ŁKS-u nawiązują międzynarodowe kontakty. W ubiegłym roku w Łomży i Kazaniu rozgrywali mecze z kazańskim zespołem "Rubin". W tym roku w okresie Świąt Wielkanocnych gościli zachodniobierlińską drużynę "Hansa 07". Niestety ten sezon zakończą spadkiem z III ligi.
- W Łomży działa 5 klubów sportowych: ŁKS, ŁTW, "Narew", "Zorza", "Budowlani". Pטרונują ich działalność wojewódzkie pionysportowe oraz SZS, RW Zrzeszenia LZS, Zrzeszenie Spółdzielczości Pracy "Start" a koordynuje WFS. Nadto w Urzędach Wojewódzkim i Miejskim są Wydziały Kultury Fizycznej i Młodzieży. Jednocześnie w Łomży sportu prawie nie ma. Jest natomiast jeden stadion wybudowany w 1932 r.

Jacek Cholewicki

WITAMY W ŁOMŻY

DROGIE KOLEŻANKI
SZANOWNI KOLEDZY

Jak z bicza strzelił - przeleciało trzy lata od ostatniego Zjazdu Łomżyniaków. Jeszcze w uszach brzmi tradycyjny dzwonek, którym rozpoczynaliśmy zjazd przed szacownymi murami Gimnazjum Żeńskiego im. Marii Konopnickiej / w okresie międzywojennym/, Liceum Pedagogicznego i Zespołu Szkół Budowlanych / do roku 1986 r./.

W związku ze zbliżającym się kolejnym już VIII Zjazdem Wychowanków i Nauczycieli Szkół Ziemi Łomżyńskiej w imieniu organizatorów, a szczególnie Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Łomżyńskiej i własnym WITAM WAS WSZYSTKICH przyjeżdżających z różnych stron Polski i z zagranicy.

Tegoroczny Zjazd ma szczególny charakter, gdyż jest to Zjazd również z okazji 70-lecia Szkoły Przemysłu Drzewnego występującej pod różnymi nazwami / Mierniczkówka, Przemyskowo-Łeśna itp./

Niech tradycja Zjazdów Absolwentów zapoczątkowana po raz pierwszy w roku 1896, a odnowiona w 1958 r. z inicjatywy TPZŁ, wciąż istnieje i utrwała się. Niech tę piękną tradycję przejmują coraz młodsze pokolenia maturzystów.

Witamy Was z otwartymi ramionami, gorącymi sercami, na pięknej ZIEMI ŁOMŻYŃSKIEJ. Czujcie się jak u siebie w domu, jak w rodzinie.

Łomża, 1989-06-20

Prezes ZG TPZŁ
mgr Marian Mieszkowski

SZANOWNI ŁOMŻANIE

Pragniemy w imieniu władz miasta oraz własnym przywitać Was w naszym mieście, które dla Was również jest najbliższe sercu. Macie Państwo okazję kolejny raz spotkać się w tak szacownym i przyjacielskim gronie osób, które sercem i duszą związane są na dobre i złe z tym miastem. Będziecie mogli raz jeszcze wspomnieć dobre młodościowe lata spędzone w naszym grodzie.

Pragniemy, aby Wasz pobyt w Łomży przypomniiał wszystkim sympatykom miasta iż w całym kraju są ludzie, których serca biją dla Łomży.

My ze swej strony chcemy Was poinformować w kilku słowach o tym, że Łomża to miasto liczące obecnie ponad 60 tys. mieszkańców. Miasto wielu problemów ale i wielu osiągnięć.

W okresie ostatnich 10 lat wybudowaliśmy nową Łomżę - brzydką czy piękną - można polemizować, lecz nie można zaprzeczyć iż mieszka tu około 20 tys. ludzi w bardzo przyzwoitych warunkach bytowych i socjalnych. Władze miasta czynią wiele wysiłku aby miasto było bardziej estetyczne, piękniejsze, aby mieszkańcom żyło się dobrze a przyjezdnym podobało.

Pragniemy zapewnić Was Drodzy Łomżanie, że wszystkie Wasze uwagi i propozycje dotyczące miasta są zawsze traktowane z pełną powagą i w miarę możliwości wdrażane w czyn. Uważamy, że obecne spotkanie spełni Wasze oczekiwania.

Przewodniczący MRN
mgr W.J. Kierażyński
Prezydent Miasta
mgr inż. G.Okulicz-Kozaryn

ZJAZDY WYCHOWANKÓW

SZKÓŁ ŁOMŻYŃSKICH

Zjazdy Wychowanków Szkół Łomżyńskich mają bogate tradycje. Jednym z najstarszych dokumentów zachowanych w zbiorach Archiwum Państwowego w Łomży jest fotografia Zjazdu Wychowanków, pochodząca z 1896 r. oraz pisma "Koła Łomżan" związane ze zjazdami koleżeńskimi szkół średnich w Łomży z lat 1908 - 1914.

Po wojnie, wracając do tradycji zjazdów, grupa łomżniaków zamieszkałych w Warszawie zainicjowała cykl Zjazdów Wychowanków i Nauczycieli Szkół Ziemi Łomżyńskiej.

Pierwszy Zjazd, odbył się w dniach 27-29.06. 1958 r. Udział wzięło 1020 wychowanków z 17 szkół łomżyńskich. Przewodniczącym zjazdu był Prof. Edward Ciborowski.

Na tym zjeździe podjęto decyzję o powołaniu Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Łomżyńskiej. W szczytkach muru dawnego Liceum pojezuickiego i popijarskiego wmurowano głaz pamiątkowy.

Drugi Zjazd odbył się w dniach 26-27.06. 1965 r. Udział wzięło 975 uczestników. Honorowym przewodniczącym Zjazdu był Doc. dr Adam Chętnik. W auli Liceum Pedagogicznego z okazji 60 rocznicy strajku szkolnego w Łomży nastąpiło odsłonięcie tablicy pamiątkowej.

Trzeci Zjazd odbył się w dniach 27-28.06. 1970 r. Udział wzięło 453 wychowanków. Przewodniczącym Zjazdu był Prezes ZG, Prof. Edward Ciborowski. Odsłonięto tablicę na frontonie budynku Liceum Pedagogicznego upamiętniającą rocznicę powstania Liceum.

Czwarty Zjazd odbył się w dniach 27-29. 06. 1975 r. Udział w Zjeździe wzięło 555 osób. Przewodniczącym Zjazdu był Prezes ZG Jan Kisiel. Odsłonięto pamiątkowy głaz w Parku Ludowym.

Piąty Zjazd odbył się w dniach 27-28.06. 1980 r. Udział w Zjeździe wzięło 433 uczestników. Przewodniczącym Zjazdu był Prezes ZG Jan Kisiel. Na ul. 22 Lipca wmurowano tablicę upamiętniającą jej dawną nazwę - ul. Dworna.

Szósty Zjazd odbył się w dniach 25-26.06. 1983 r. Udział wzięło 274 wychowanków. Obradom przewodniczył Prezes ZG Marian Mieszkowski. Trwałym śladem Zjazdu jest odsłonięty głaz - pomnik na Pl. Sienkiewicza ku uczczeniu pamięci żołnierzy 33 pp.

Siódmy Zjazd odbył się w dniach 14-15.06. 1986 r. Udział wzięło 184 wychowanków szkół. Obradom przewodniczył Prezes ZG Marian Mieszkowski. Odsłonięto tablicę pamiątkową: Zespole Szkół Budowlanych z okazji 40-lecia powołania Liceum Pedagogicznego; Zespole Szkół Zawodowych Nr 3 ku pamięci pierwszego dyrektora tej szkoły Stanisława Sosnowskiego; ulicach Adama Chętnika i Edwarda Ciborowskiego.

Zarówno inicjatywa organizacji Zjazdów jak i ich przeprowadzenie opierało się głównie na działaczach naszego Towarzystwa.

Danuta Biedrzycka

. wiadomości TPZŁ .

W 1989 roku mija 70 lat od powstania Szkoły Mierniczej w Łomży, której spadkobiercą jest dzisiejszy Zespół Szkół Drzewnych.

Szkoła powstała w trudnych warunkach, u progu niepodległości Polski. W mieście zniszczonym wojną nie było odpowiedniego budynku, brakowało kadry pedagogicznej, programów nauczania. O trudnościach w rozwiązywaniu tych problemów w skali kraju świadczy fakt, że z siedmiu projektowanych szkół mierniczych w 1919 r. w planowanym terminie powstały tylko trzy, tj. we Lwowie, Łomży i Poznaniu, a w Krakowie i Kowlu otwarto je dopiero w 1921 r., natomiast w Lublinie i Nowogródku nie powstały w ogóle, bo nie znaleziono tam odpowiedniego pomieszczenia na szkołę.

Szkoła Jubilatka

Czesław Nicewicz

Różne trudności pokonywał w łomżyńskiej "Mierniczówe", z uporem ale i z powodzeniem dyrektor inż. Henryk Mejer przy pomocy kilku nauczycieli, szczerze oddanych szkole. Dzięki nim szkoła osiągnęła szybko wysoki poziom organizacyjny i dydaktyczny - wychowawczy.

W latach 1922-1924 zbudowano gmach szkoły, wykorzystując masywne fundamenty i mury parterowego Domu Ludowego. W ciągu następnych dwóch lat zbudowano i uruchomiono tartak, a wkrótce warsztaty szkolne. Zorganizowano bursę i dom nauczyciela. Dzięki wysiłkom dyrektora Mejera w ciągu niespełna 10 lat powstał nowoczesny obiekt szkolny.

W 1924 r. w dotychczasowej Szkole Mierniczej uruchomiono Wydział Przemysłowo-Leśny przekształcony w latach 30-tych na kierunek przemysłowo-drzewny. Była to w okresie międzywojennym jedyna szkoła w Polsce, o tym kierunku kształcenia. Rzetelnie realizowane były zadania określone w statucie stwierdzeniem: Szkoła ma wyrobić w wychowankach swoich pracowitość, sumienność i świadomość obowiązków obywatelskich". Uczniowie zdobywali gruntowne wykształcenie zawodowe, ale także dobre wychowanie obywatelskie i patriotyczne, m.in. w świetnie działającej VIII Drużynie Harcerskiej.

W czasie drugiej wojny światowej budynki szkoły, warsztatów i bursy zostały zniszczone. Zostały odbudowane w latach 1945-1950, przy dużym udziale pracy dyrektora Stanisława Sosnowskiego. W 1951 r. w dotychczasowej szkole drzewnej o specjalności meblarstwo zostało otwarte Technikum Przemysłowo-Pedagogiczne, przekształcone w latach siedemdziesiątych w Pedagogiczne Studium Techniczne. Kształcą nauczycieli praktycznej nauki zawodu dla wszystkich szkół o kierunku drzewnym w Polsce.

Kontynuując dobre tradycje tej placówki z okresu międzywojennego, szkoła wykształciła kilka tysięcy absolwentów dobrze przygotowanych do pracy w zawodzie technika i nauczyciela, a w Zasadniczej Szkole Drzewnej w zakresie robotnika wykwalifikowanego. Wśród wielu absolwentów żywe jest poczucie więzi ze szkołą, co znalazło odzwierciedlenie m.in. w licznych zjazdach absolwentów.

Tegoroczny, powszechny Zjazd absolwentów ma szczególnie doniosły charakter, ponieważ odbywa się w siedemdziesiątą rocznicę powstania szkoły. W czasie Zjazdu odsłonięta zostanie tablica pamiątkowa, poświęcona pamięci Henryka Mejera, pierwszego dyrektora tej szkoły w latach 1919-

c.d. ze str. 5

1931, wspaniałego organizatora i pedagoga, człowieka, który zbudował obiekty szkolne i osiągnął wysoki poziom kształcenia i wychowania. Obok tej tablicy znajduje się - wcześniej odsłonięta tablica poświęcona pamięci Stanisława Sosnowskiego, który szkołę odbudował i był kontynuatorem dobrej roboty. Niechże wmurowane przy wejściu do szkoły tablice będą wyrazem wdzięczności i uznania dla ludzi, których zasługi dla szkoły są szczególnie duże.

Wszystkich zainteresowanych dziejami tej szkoły odsyłam do - będącej w druku - książki pt. "Historia szkoły mierniczej, drzewnej i pedagogicznej w Łomży".

Łomża, 1989.06.06

Czesław Nicewicz

ZWIĄZEK SYBIRAKÓW

W dniu 19.V.1989 r. na I Walnym Zgromadzeniu Oddziału Wojewódzkiego Związku Sybiraków został wybrany Zarząd Oddziału. Prezesem został Henryk Milewski, wiceprezesem Zygmunt Modzelewski a sekretarzem członek naszego Towarzystwa Danuta Biedrzycka.

Za jeden z najważniejszych kierunków działania przyjęto szerokie udokumentowanie faktów i ludzi. Wykorzystany zostanie cenny materiał zgromadzony podczas konkursu "Kontaktów" - "Wschodnie losy Polaków", na który wpłynęło dotychczas około 700 prac.

Dotychczas wydano ponad 1000 sztuk kwestionariuszy, wpłynęło natomiast i zarejestrowano jako członków około 400 osób.

Dzięki przychylności Prezydenta Łomży Związek otrzymał stały lokal przy ul. Rządowej 4a, gdzie w każdą sobotę w godz. 10⁰⁰ - 14⁰⁰ członkowie Zarządu pełnią dyżury.

Danuta Biedrzycka

LUDZIE, GŁOSUJĄC NA
MNIĘ WYDOBEDZIECIE
MNIĘ Z KRYZYSU...!

Marina '89

W pierwszej turze wyborów mandaty poselskie i senator-skie z woj. łomżyńskiego zdobyli kandydaci Komitetu Obywatelskiego "Solidarność":
do Sejmu: Marek Rutkowski
Ryszard Kraszewski
do Senatu: Lech Koziół
Ryszard Reiff

Gratulujemy i życzymy powodzenia.

WYROBY BETONIARSKIE

W zakresie:

- pustaki
- bloczki
- krawężniki i obrzeża trawni-
kowe
- trylinka

o f e r u j e

Zakład Produkcji Elementów
Betonowych

Kazimierz Dobkowski

Łomża, ul. Spokojna 190
tel. 63-71 / po godz. 16.00 /

KONKURENCYJNE CENY UMOWNE

„I znów Długą na Stary Rynek”

JACEK CHOLEWICKI

Wszystko na to wskazuje, że ponad dwudziestoletnie starania naszego Towarzystwa o przywrócenie starych, tradycyjnych nazw ulicom i placom łomżyńskim, będą miały swój szczęśliwy epilog.

W końcu ubiegłego roku prawie równocześnie wpłynęły do władz miejskich dwa wnioski w tej sprawie. Pierwszy sformułowany przez Kol. Mieczysława Laszczkowskiego dotyczył zmiany nazwy ulicy Turlejskiego, drugi natomiast wyszedł od członków Komisji Przestrzegania Prawa i Porządku Publicznego Miejskiej Rady Narodowej w Łomży i dotyczył przywrócenia starych nazw ulicom Starówki oraz przywrócenia niektórym odcinkom ulic Świerczewskiego i Armii Czerwonej nazw Aleja Legionów i Polowa.

Oba wnioski zostały przekazane do zaopiniowania Komisjom MRN w Łomży, zainteresowanym Komitetom Osiedlowym w posiedzeniach których uczestniczył Przewodniczący Komisji PP i PP MRN, oraz naszemu Towarzystwu. Jak wiemy, w tej sprawie wypowiedziały się wszystkie Oddziały Towarzystwa i oba wnioski zdecydowanie poparły.

Pozytywne opinie wydały w tej sprawie także wszystkie Komisje MRN oraz Komitety Osiedlowe, przy czym proponowano zmodyfikować wniosek w ten sposób, by przywrócić w całości poprzednie nazwy Polowa i Aleja Legionów.

Prezydium MRN zajęło stanowisko, iż wobec tych oraz innych propozycji, które były składane przez Komisje MRN, Komitety Osiedlowe, nasze Towarzystwo a także osoby prywatne, należy generalnie rozwiązać problem nazewnictwa ulic łomżyńskich i w związku z tym

wskazane byłoby powołać stały Zespół MRN do Spraw Nazewnictwa Ulic i Placów Łomży, który zmodyfikowałby złożony wniosek, poprzez jego rozszerzenie o zgłaszane propozycje, - po ich uprzednim rozważeniu. W przyszłości Zespół ten miałby proponować nazwy dla nowych ulic

i placów i przedkładać je MRN a także prowadzić proponowany przez nasze Towarzystwo "bank nazw ulic".

Na kwietniowej sesji MRN Zespół taki powołano. W jego skład weszli członkowie naszego Towarzystwa, Stanisław Ogrodnik i Jacek Cholewicki. Na Sesji tej radni podjęli uchwałę co do zmian nazw ulic Starówki.

Na najbliższą Sesję, w czerwcu powołany Zespół ma opracować projekt uchwały w tej sprawie.

Zespół w maju br. odbył trzy posiedzenia, na których wypracowano projekt uchwały dotyczącej przywrócenia tradycyjnych nazw ulicom i placom w Łomży oraz zmiany nazw niektórych ulic. Oto jego treść:

Proponuje się przywrócić nazwy: obecnej ul. 22 Lipca - ul. Dworna, ul. Puczka - ul.

c.d. str. 8

„I znów Długą...” c.d. ze str. 7

Długa, ul. Ks. Ściegiennego
- ul. Farna, Pl. Żeglickiego
- Stary Rynek, ul. Jakuba Wagi
- ul. Kolegialna, ul. Armii
Czerwonej - ul. Polowa, ul. Świer
czewskiego - Aleja Legionów,
ul. Turlejskiego - ul. Generała
Waltera, ul. Gwardii Ludowej, na
odcinku między Szosą Zambrowską
a obecną Świerczewskiego - Aleja
Józefa Piłsudskiego.

Obecnie projekt ten zostanie
zaopiniowany przez komisję MRN
i przedłożony na najbliższej
sesji pod głosowanie.

W pracach Zespołu aktywnie
uczestniczy Kol. Donata Godlew-
ska. Zespół jest zdania, iż nie
ma potrzeby przywrócenia starej
nazwy Św. Mikołaja obecnej ul.
Mikołaja Kopernika, ponieważ
obecna nazwa zawiera wspólny
element dla obu nazw i została
przez to przyswojona przez miesz-
kańców. Jest to jedyna propozy-
cja zgłoszona przez nasze Towa-
rzystwo, która została odrzucona
przez Zespół.

Ponadto Zespół postuluje ofic-
jalne nadanie nazwy Grobla Jed-
naczewska tej właśnie grobli, po-
nieważ obecnie tylko zwyczajowo
funkcjonuje ta nazwa, zaś ul.
Jednaczewska znajduje się w
osiedlu domków jednorodzinnych
na Łomżycy. W tej sytuacji rodzi
się potrzeba nadania innej nazwy
tej ulicy.

Wobec sugestii Prezydenta
Miasta oraz Geodety Miejskiego
przywrócone nazwy ulic łomżyń-
skich zaczęłyby funkcjonować
od dnia 1 stycznia 1990 r.
Wiąże się to z obciążeniem admi-
nistracji miasta czynnościami
związanymi z wyborami do Sejmu
i Senatu, trzymiesięcznym okre-
sem urlopowym oraz potrzebą
nałężytego przygotowania się
do całej operacji.

Tak więc prawdopodobnie
od stycznia przyszłego roku
znowu pójdziemy Długą na Stary
Rynek ...

Jacek Cholewicki

"NOWY"

HERB MIASTA ŁOMŻY

Sprawa herbu miasta Łomży
interesowała Łomżan od wielu
lat. Budziła kontrowersyjne po-
glądy na ten temat.

Z okresu międzywojennego za-
chowaly się dwa rysunki herbu,
na jednym przedstawiony jest je-
leń skaczący przez las, na dru-
gim przez gałąź dębową. Nieznana
była data nadania herbu miastu
oraz jego pochodzenie i godło.
Okazało się, że obydwie rysunki są
współczesne, niezgodne ze źródła-
mi historycznymi. Nasuwało się
więc zasadnicze pytanie, jaki
właściwie jest herb Łomży, jed-
nego z najstarszych miast na
Mazowszu?

W czasie przeprowadzania kwe-
rendy archiwalnej odnalazłam
w 1962 r. w Archiwum Państwowym
w Gdańsku herb Łomży pochodzący
z XVI wieku. Zachował się na
pieczęciach znajdujących się
na pięciu oryginałach listów
wysłanych przez burmistrza
i rajców łomżyńskich do Rady
Miasta Gdańska w latach: 1532,
1544, 1556, 1568. Pieczęcie z
herbem Łomży zostały opublikowa-
ne w monografii D. Godlewskiej
"Dzieje Łomży od czasów naj-
dawniejszych do rozbiorów"
Warszawa 1962 r.

Dalsze poszukiwania herbu
prowadził mgr Tadeusz Dudo,
który w 1985 r. sfotografował
w Archiwum Państwowym w Gdańsku
listy z wyżej wymienionymi pie-
częciami z XVI wieku.

W 1986 r. dr Czesław Brodzic-
ki w czasie przeprowadzania
w Archiwum Państwowym w Gdańsku
kwerendy do dziejów Wizny odna-
lażł bezcenne źródła dotyczące
Łomży, cztery średniowieczne
dokumenty wystawione przez Radę
Miejską w Łomży w latach: 1436,
1485, 1495, 1506. Były to listy
w sprawach sporów handlowych,
opatrzone pieczęciami z godłem
herbowym przedstawiającym jele-

nia skaczącego przez kamienie. Odnalezione dokumenty wzbogaciły nie tylko wiedzę o herbie, ale i dziejach Łomży w najdawniejszych czasach. Pozwoliły na ustalenie właściwego rysunku herbu miasta oraz potwierdziły hipotezę, że został nadany przez książąt mazowieckich i był używany już w I połowie XV wieku.

W związku z różnymi opiniami i niejasnościami na ten temat, szczególnie wśród osób nieznanymi reguł heraldycznych przeprowadziłam konsultacje z doc. dr Adamem Chętnikiem, z prof. dr hab. Jerzym Wiśniewskim oraz doc. dr hab. Adamem Dobrońskim.

Szczegółowe informacje o herbie miasta Łomży wraz z odpowiednimi opiniami wyżej wymienionych naukowców zostały opublikowane w art. pt. "Skąd, przybył skaczący jeleni?" w "Ziemi Łomżyńskiej" Nr 2 1986 r. i Nr 3 z 1987 r. oraz w "Wiadomościach TPZŁ" Nr 10 z 1985 r. i Nr 3-4 z 1986 r. / autorka - Donata Godlewska/.

Nowy herb Łomży

W związku z zebraniem obfitym materiałem źródłowym dotyczącym herbu Łomży TPZŁ zwróciło się do Prezydium WRN, Prezydium MRN oraz do Prezydenta Miasta Łomży z wnioskiem o podjęcie uchwały uwzględniającej historyczne argumenty w celu prawnego ustalenia ostatecznej wersji herbu. / Korespondencja: TPZŁ do Prezydium WRN i Prezydium MRN L.dz. 362/86 z 14.07. 1986 r. do Przewodniczącego MRN L.dz. 76/86 z 2.04. 1988 r., oraz pisma pomiędzy Prezydentem, MRN, Wydziałem Kultury i Sztuki i TPZŁ/.

Starania TPZŁ zostały zrealizowane na Sesji MRN Nr 9/89, na której podjęto uchwałę Nr 40/IX z dnia 27.04.1989 r. w sprawie zmian herbu miasta Łomży. Szatę graficzną rysunku herbu wykonał artysta plastyk Stanisław Kędzielawski w dwóch wersjach. Jedna przedstawia jelenia przeskakującego kamienie na tarczy bez dekoracji zgodnie z wymogami ustawy z 21.12.1978r. o odznakach i mundurach /Dz.U. Nr 31 poz. 130/. Druga wersja jest stylizowana z elementami dekoracyjnymi.

Miasto Łomża ma znów swój dawny herb, taki jakiego używali nasi przodkowie przez całe wieki od lokacji miasta do rozbiorów.

Donata Godlewska

= B O G M A R K =

Zakład Produkcji Sklejek
i Oklejinowania w Łomży

Łomża, ul. Spokojna 214

tel. 26-66

o f e r u j e

sklejki liściaste o wymiarach:
128 x 128 w grubościach 4, 7,
10, 13, 16, 19, 22, 25 mm

Z A P R A S Z A M Y

DO SKORZYSTANIA Z NASZEJ OFERTY